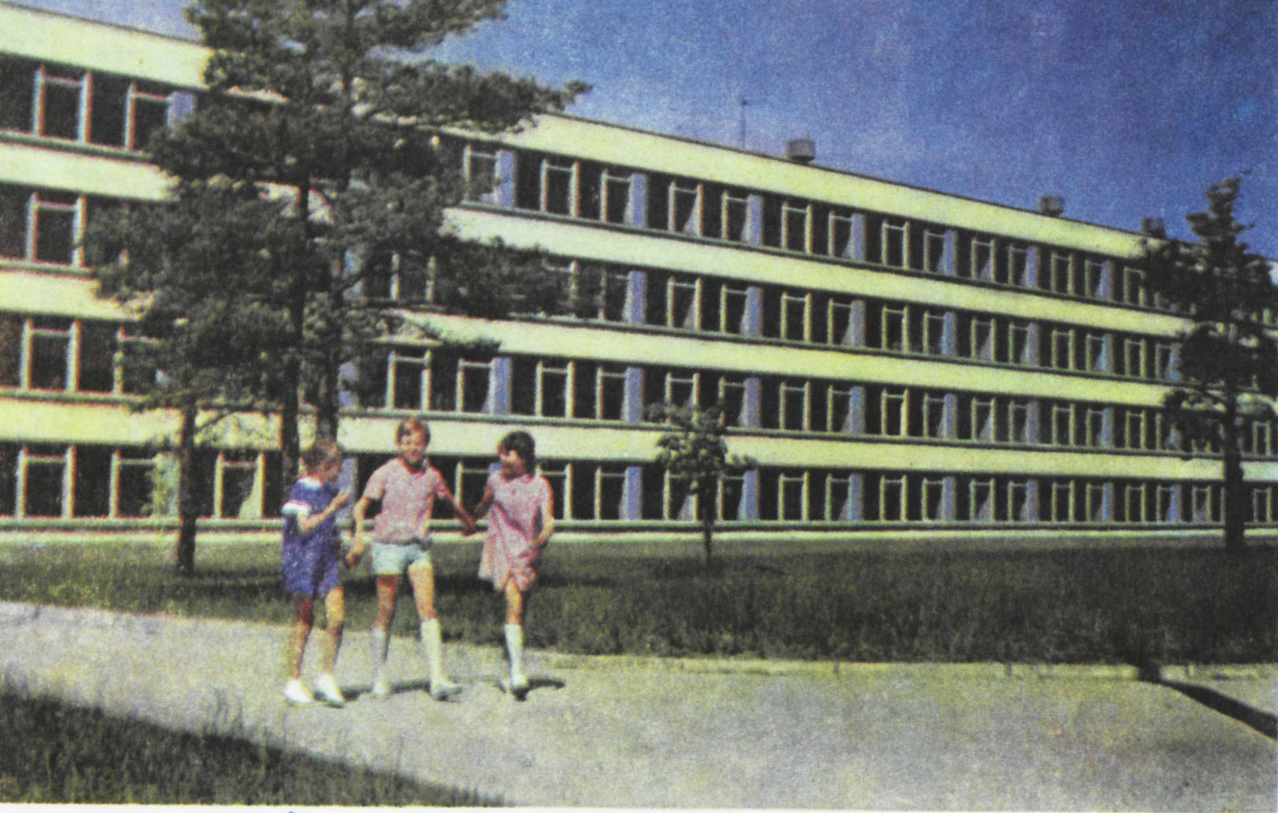

TĀHEKE

NR. 9 1969

Meil on nüüd suured toredad koolimajad. Neis on avarad klassid, on võimlemis- ja söögisaal, pioneerituba. Kõik lapsed saavad hästi õppida. Aga ennehanasti oli kooli vähe. Paljudel lastel ei olnud võimalik koolis käia. Seda näitab kunstnik N. Bogdanov-Belski maal „Kooli uksel”. Igatsusega vaatab poiss koolituppa. Kuid tema sinna ei pääse.

V. I. LENINI
100.
SÜNNIAASTA-
PÄEVA EEL

LOODUSEST

Tõnul ja Tiial oli töö. Tõnu lõhkus pliidi jaoks puud peeneks, Tiia kandis kööki. Aga nüüd jooksid nad tulistjalu toa poole.

«Ema, ema, puuriida sees on linnupesal!»

Kui ema vaatama tuli, lendas vanalind puude vahelt välja ja istus aiateibale. Linnul oli peas must müts, seljas hall kuub, aga kuuesaba käis naljakalt üles alla.

«Ennäe, see ju linavästri!» ütles ema.

Pesas oli neli poega. Nii pisikesed, et oskasid ainult piiksuda.

«Kuidas ma nüüd puid saan võtta?» küsis Tõnu. «Kas tõstame pesa teise kohta?»

«Vih-vih-vih!» tegi vana linavästri ja lendas aiateibalt õunapuuoksale. Pesa teise kohta tõstmine ei paistnud talle sugugi meeldivat.

See ei meeldinud ka emale. Äkki jätab linavästri siis pojad maha, kartis tema. Äkki ei too ta neile enam mutukaid, kui pesa uues paigas. Ema arvas, et pliidipuid tuleb nüüd natuke aega küll mujalt vaadata.

«Ma otsin neid mererannast!» ütles Tõnu. «Kevadel tõi suurvesi punase kivi juurde vana kalakasti. Sellega saab keeta ühe supi.»

«Aga kraavisuhu tõi suure plangu, konks sees ja number kolm otsa peal,» teadis Tiia. «Sellega saab jälle teha ühe pudru.»

No see suurvesi ja meretuul olid veel muudki toonud. Tõnu leidis väikese põhjata tünni, kaks kasti ja niisuguse paksu laua, millele oli värvitud mitte enam number, vaid terve sõna:

HELSINGFORS

Tiia aga leidis kaks papist purki, murdunud aeru ja niisuguse ümariku puust rõnga, mis kunagi ammu võis olla laevaakna raam või purjeka rooliratas.

Isa aitas õhtul leiud katki saagida.

«Kui need läbi, otsime uusi kaste ja laudu,» ütles Tõnu.

Aga ei olnud enam vaja otsida. Enne lendasid linnupojad puuriida seest välja.

JÜRI RANT

Ükskord sõitis Lenin Gorki lähedale jahile. Hommikul vara viis jääger ta metsa ja pani suure tamme alla varitsema.

«Siit jooksevad jänesed läbi,» ütles ta. «Noh, ja vahel võib ka va reinuvaderit trehvata.»

Ise läks jääger kaugemale, et ettejuhtuvaid loomi külalise suunas hirmutada. Ent millegipärast ei sattunud jääger ühelegi jänesele. Viimaks märkas ta rebast, kes liikus otse suure tamme poole.

«Ilus rebane!» mõtles jääger. «Varsti käib pauk!»

Kuid pauku ei tulnud. Kui jääger tamme alla jõudis, istus Lenin kannul ja muheles.

«Miks te teda maha ei lasknud!» küsis jääger.

«Ei raatsinud,» ütles Lenin. «Tore oli oodata, millal ta mind märkab ja punuma paneb. Üksnes see vaatepilt juba väärilis metsatulekut.»

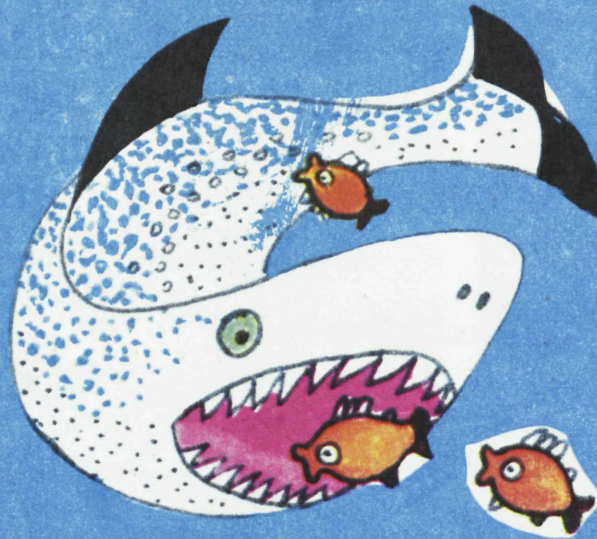
Illustreerinud S. VÄLJAL

LOOMADE POLIKLIINIK,

Sipelgate maa-aluses linnas juhtus tõsine õnnetus. Tänavarajamisel kukkus võlvlaest mullatükk ja mattis ühe tööliste enda alla. Otsekohe sības õnnetuspaigale suur hulk sipelgaid ja nad hakkasid kaaslast mullatüki alt välja kaevama. Kiiresti jõudsid kohale ka sanitarid. Nad kandsid muljuda saanud tööliste arstiabi punkti. Seal anti talle juua sipelgate lehmade — lehetäide — magusat piima.

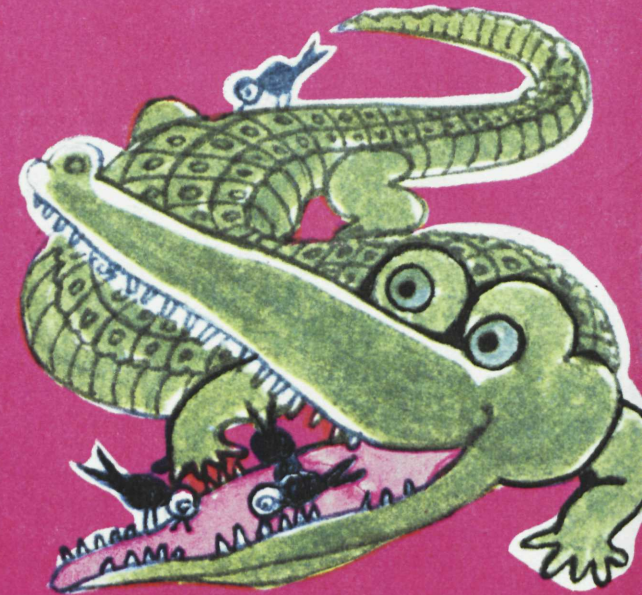

Illustreerinud V. HURT

Ookeanides on polikliinik kaladele hästi märgatavas kohas — mõne uppunud laeva külje all, kaljunuka taga või veealuse aasa serval. Seal viibib alati arst — väike kuldne huulkala. Kui vajadus sunnib, ujuvad kalad polikliinikusse. Arst hakkab nende soomusrüüd puhastama. Kui arst seda ei teeks, katuksid kalad paisete ja haavanditega. Röövkalad, kes muidu iga väiksema suguvenna kallale tungivad, ei tee huulkalale kunagi liiga. Arst ujub julgelt isegi röövkala avatud suhu ja puhastab seda haigusi tekitavaist parasiitidest.

Krokodillil on jõe või järve kaldal hambaarvika kabinet. Hambaarstideks on väikesed pääsulinnud. Krokodill ronib veest välja ja avab hirmuäratavalt teravate hammastega lõuad. Kohe lendavad pääsud krokodilli suhu. Nad nokivad hammaste vahelt toidujäätmeid ja igemete küljest kaane. Krokodill sulgeb mõnutundest silmad ja lamab laisalt kaldamudal. Tarvitseks krokodillil ainult lõuad sulgeda ja kümnekond lindu oleksidki tal kõhus. Kuid ta ei tee seda isegi siis, kui on väga näljane. Hambaarstideta hakkaksid ju krokodilli igemed mädanema ja hambad valutama.

ARSTID JA APTEEK

Karujõmmil oli mee isu. Ta ronis puu otsa mesilasperet kiusama. Sadade kaupa kukkusid mesilasõdalased oma odadega meemaiast jõmmi tor-kima. Nii see juhtus, et jõmmil läksid käpad tüve ümbert lahti ja ta alla potsatas ning terava orgi otsas oma kintsu lõhki kiskus.

Läks jõmm mõmisedes metsatihnikusse. Ta tõmbas aeg-ajalt keelega üle katkise kintsu ning kaapas käpaga mesilaste torgetest kublust pöske ja selga. Vaigurikas kuusk oli jõmmi apteek. Ta korjas kuu-setüvelt värsket kleepuvat vaiku, määris seda kintsuhaavale ning võidis sellega ka kihelevaid kohti kehal. Vaiguplaaster aitas hästi. Mõne päeva pärast oli karujõmmil jälle mee isu.

Aafrika ürgmetsad on tarkade inimahvide šimpanside kodu. Kord jäi väike ahvipoiss haigeks. Ei ta söönud, ainult juua tahtis. Murelik emahv tiris puult lehti, nätsutas need suus pudrutaoliseks massiks ja pigistas siis sellest mahla välja. Omatehtud käsn oli valmis. Emahv pistis käsna vette ja andis seda haigele ahvipoisile imeda. Nii sai ta juua. Kui šimpans on ennast kriimustanud, peseb ta lehepudrust käsnaga haava niikaua, kuni verejooks lakkab. Kui ahv jalgaastunud pindu ise kätte ei saa, läheb ta polikliinikusse arsti juurde. Polikliinikuks on mõni rahulik nurgake šimpanside elutsemispaigas, ja arstiks ahv, kellel tuli parajasti tuju oma kaaslast abistada.

Lapse külaline

ADOLF RAMMO

OHTU SUME SUMA
VÄHEHAVAL LAKKAS.
ÜHA HÄMARDUMA,
JAHENEMA HAKKAS.

MÕÖDA ROHURADA,
PIKI TOHURADA
SIILISAND VUDIS,
TÄHTSA NÄOGA SUDIS.

«KUHU, VENNAS, LIDUD:
KÄIB SEAL KUSKIL PIDU!»
MUTT SIIS URUST HÜÜDIS,
JUTTU TEHA PÜÜDIS.

«MINE AGA MINE!»
OKSALT ORAV HÖIKAS.
VAIT JÄI OKKALINE,
AIATEELE PÖIKAS.

EDASI TA VUDIS,
AINA JOOSTA SUDIS
MÕÖDA LIIVAST RADA,
PIKI KIIVAS RADA.

LÖPUKS OLI PÄRAL.
SÕI KAKS KALA ÄRA.
TOIDULE NII HEALE
JÕI VEEL PIIMA PEALE.

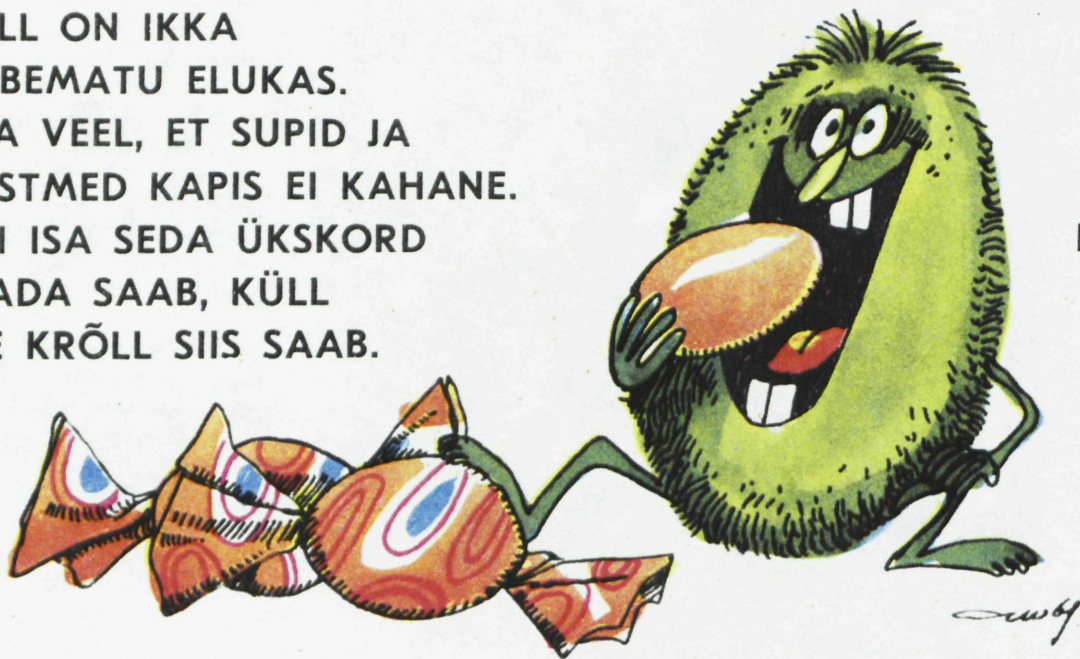
PÖMP-PÖMPS-PÖMPSTI
KAUSSI NÜGIS NINA.
KLÖMPS-KLÖMPS-KLÖMPSTI
SUU KÄIS MOOTORINA.

LAPS NII ENDA POOLE
SIILI IKKA OOTAB.
ON JU LAPSE HOOLEKS
SÕPRA SÕÖTA-JOOTA.

Kröll

ELLEN NIIT

TRIINU JA TAAVI KÖÖGIKAPIS
ELAB KRÖLL. KRÖLL SÖÖB SALAJA MOOSI.
KRÖLL SÖÖB SALAJA ROSINAID,
KRÖLL SÖÖB SALAJA MUSTI PLOOME.
JA ERITI SALAJA
SÖÖB KRÖLL KOMPVEKKE,
KUI NEID KÖÖGIKAPIS LEIDUB.
OI, MEMM ON
KRÖLLI PEALE PAHANE!
OI, EMM ON
KRÖLLI PEALE PAHANE!
KÜLL ON IKKA
HÄBEMATU ELUKAS.
HEA VEEL, ET SUPID JA
KASTMED KAPIS EI KAHANE.
KUI ISA SEDA ÜKSKORD
TEADA SAAB, KÜLL
SEE KRÖLL SIIS SAAB.

Taavi trumm

TAAVIL ON TRUMM,
TRUMMIL ON TÜMINAD SEES.
„TÜMMADI-TÜMM,”
TÜMISEB TRUMM.
„PÖMMADI-PÖMM,”
PÖMISEB TRUMM.
TRUMM TÜMISEB TOREDASTI,
KUI TAAVI PULKADEGA PÕRUTAB.
TEET TAHAB TRUMMI
LAHTI TEHA. TEET TAHAB
NEED TÜMINAD ÄRA NÄHA.
AGA TRUMM LAHTI EI KÄI,
SEST TÜMINAD EI TAHA
ENNAST NÄIDATA.

MIKU SÕBRAD

KIRSI KUNNAS

Mikul on kolm sõpra: Jojo, Toto ja Toti. Nad hüppavad ja kargavad. Üks, kaks, kolm! Üks Ülemistele, teine Toilasse, kolmas ühtesoodu siia-sinna. Miku meelest Jojo, Toto ja Toti on maailma kõige paremad jänkud.

«Aga minu kõige parem sõber on Heiki,» ütleb Miku. «Keegi ei tunne Heikit. Ainult mina. Heiki on minu saladus.»

HEIKI

Kes on Heiki? Miku parim sõber. Heiki on ükskõik mis. Suur kui müür, väike kui seen, kõik võib ta olla.

Kus on Heiki? Ta on nähtamatu, Heiki võib olla igal pool. Taskus, kapi peal, metsas, siin, seal. Täitsa ükskõik kus.

Mis teeb nähtamatu Heiki? Heiki võib teha ükskõik mida. Joosta mööda pilvi, sõita Kuule liffiga. Kõike võib ta teha.

MIKU JUTUD

«Mina ei eksi kunagi ära,» rääkis Miku, «sest minul on niisugused kingad, mis ütlevad kohe: «Vales suunas, vales suunas,» kui ma lähen vales suunas.»

«Ära luiska,» ütles Mati. «Niisuguseid kingi ei olegi olemas!»

«Ei olegi,» oli Miku nõus. «Need on hoopis Heiki kingad.»

«Ükskord, kui ma koju tulin ja mul ei olnud võtit, sain niisuguse pasuna, et kui ma sellega lukuauku puhusin, siis lukk läks kohe lahti,» rääkis Miku.

«Ära luiska,» ütles Mati. «Niisuguseid pasunaid ei olegi olemas!»

«Ei olegi. See oli hoopis Heiki pasun.»

«Ükskord ma leidsin niisuguse raamatu, kus pildid liikusid täitsa nagu televiisoris. Me vaatasime seda koos Heikiga. Ühel pildil oli tore poiss. Me ajasime selle poisiga juttu.»

«Ära luiska,» ütles Mati. «Selliseid raamatuid ei olegi olemas.»

«Ei olegi,» ütles Miku. «See oli hoopis Heiki raamat. Aga see oli põnev raamat.»

Illustreerinud
E. VALTER

Piraadid

NOVELLA MATVEJEVA

MU UNISTUS ON LAEVAD
JA LAINETES MERI LAI.
HEAD AEGA,
HEAD AEGA,
HEAD AEGA, KODUPAIK!

MUL MADRUSEMÜTS PEAS
JA SELJAS VALGE SÄRK.
ON MEREL OLLA HEA,
MIS SEST, ET TÖÖ ON RÄNK.

MA VÖTAN AERUD, TULLID
JA LASEN VETTE PAADI,
PILK TERAV NAGU KULLIL —
PEAN TABAMA PIRAADID.

SIIS TULEB RANDA EMA
JA HAKKAB TÕRELEMA:
«VÕI PAATI,
ÜKSI PAATI,
NOOR OLED SELLEKS VEEL!
KUS NÄED SA SIIN PIRAATE!
SA UPPUDA VÕID VEES.
PIRAATE ENAM POLE,
MARSS PAADIST VÄLJA KOHE!»

A-UUU! KUS ON PIRAADID!
NAD MEREPOHJA JÄID
JA LAEVAD PARDAST SAADIK
NEIL MERELIIVA TÄIS.
SINAVAIL SAARTEL
TORM AMMUGI MAGAB,
TEISED PIRAATE
AJASID TAGA ...

MA TAHAN NUTTA,
NUTTA ...
KUID KÜLAS MUL ON TUTTAV,
ÜKS PUNARUSKE KOER,
KES KUNAGI EI NUTA,
EI KARTES NURKA POE.
NO KÜLL SEE HAUGUB ALLES,
JA NIMI TAL PIRAAT.
KUI LÄHEN KÜLLA TALLE,
TA KOHE RÕOMSAKS SAAB.

Tõlkinud HELJO MÄND

MAIMU LINNAMÄGI

NALJAVEND

OKKALISES ÜRBIS ASJAMEES,
SIHUKE NALJAVEND,
PLAKSATAS PUULADYAST PUIESTEELE,
VÄNDERDAS TEEVEEREST ALLA,
NÕÖPIS ÜRBIHÖLMAD VALLA
JA PRUUNE PÕSKI PUNGITADES
ESITLES END

VIHMALOMBI VEELE:

«SAAGEM TUITAVAKSI!
KASTANIPOISS KASTANKA.»

MOEUUDISED

METSAEMAL ON SAMBLASEELIKUL
RIISIKANÕÖBID REAS,
KAELAS POHLAMARJADEST HELMED
JA PÄHKLITEST KÜBAR PEAS.

Taeva-
killud

VENDA SÖELSEPP

Kui Päike ja Kuu veel noored olid, elasid nad kaua aega kahekesi. Siis aga hakkas nende pere jõudsasti kasvama: sündisid väikesed tähepoisid ja -tüdrukud. Nüüd läks elu taevaalaotuses hoopis rõõmsamaks. Tähed kilgendasid ja virvendasid lõbusasti ja neid sündis üha rohkem, nii et laotus jäi nii suurele perele varsti üsna kitsaks.

Päike tõi siis suure sinise kanga, ja et ta hästi rätsepatööd tundis, tegi ta taevaalaotuse suuremaks, nii et kõigil lahedasti ruumi oleks. Aga et kangad tol ajal juba

pikad ja kitsad olid, taevakumm aga ümarmune ja kumer, siis lõi Päike kanga pikkadeks kolmnurkseteks siiludeks. Seejuures jäi hulk väikesi siniseid killukesi ja lapikesi üle, mida Päike ei raatsinud niisama ära visata, sest ta oli väga kokkuvõttepärane. Ta näitas kilde merele ja ütles:

«Kas sina ei taha neid endale! Vaata kui hea materjal ja ilus värv. Ehk saad kusa-
gil millekski kasutada!»

Meri vaatas, mõtles ja ütles siis, raputades oma valget pead:

«Värv sobib mulle küll, aga killud on liiga väikesed. Ei saa neid kuhugi tarvitada. Minu piirid on ju laiad, minu vajadused suured. Aitäh pakkumise eest!»

Kord suvel, kui Päikese teekond viis teda madalalt üle Põhja jääväljade, võttis ta sinised killukesed kaasa ja näitas neid lumelagendikele:

«Kas teie ei saaks neid kilde kasulikult ära tarvitada! Vaadake, milline materjal ja kui puhas värv!»

Põhja valged lagendikud vaatasid, pida-

sid nõu ja vastasid:

«Värv on tõesti puhas ja materjal ka hea, ja nad sobiksid meie valge värviga samuti. Aga kui kauaks! Meil on ju alalõpmata üks tuisumõll ja juba mõne tunni pärast ei leia killukestki. Kahjuks ei saa me su kinki vastu võtta. Ehk leiad mõne teise, kellele see paremini sobib.»

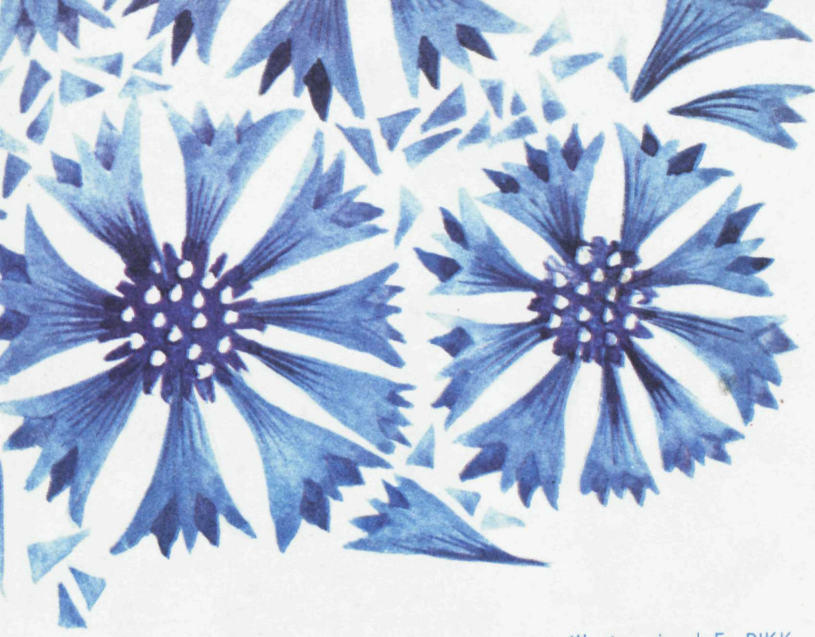
Siis näitas Päike siniseid taevakilde lopsakale troopikametsale. Aga see vastas upsakalt:

«Milleks mulle see vilets kamalutäis siniseid lapikesi? Mul on endal selline värvideküllus ja lopsakus, et võiksin siit iga päev kümme korda rohkem ära anda, nii et keegi ei märkakski vähenemist. Ei vaja mina neid kaitse.»

Nüüd ei osanud Päike enam kellelegi pakkuda taevakilde. Ta kandis neid mõnda aega taskus, siis aga unustas hoopis.

Ühel suveõhtul, kui Päikese teekond viis teda üle rukkipollu, nägi ta seal tuttavat põllumeest koju minevat. Päike pani tähele, et mees kõnnib kuidagi eriti rei-

Illustreerinud E. PIKK

palt, kerge sammuga ja lõbusalt ning ümises mingit lauluviisi.

Päike peatus hetkeks ja küsis mehelt: «Kas sa väsinud ei olegi, et nõnda lõbusalt lauldes koju lähed! Pikk tööpäev on ju ikkagi seljataga.»

Mees vastas:

«Oh ei! Juba mitu päeva pole ma õhtuti väsinud. Minu põld toidab nüüd keha kõrval ka vaimu. Igal õhtul korjan ma rukkist kimbu neidsamu lilli, mis seal paari päeva eest äkki õitsema hakkasid.» Ja mees näitas Päikesele kimpu taevasiniseid lilli.

«Igal õhtul viin naisele koju kimbu lilli ja tema meel saab rõõmsaks. Aga minule maitseb leib hoopis teisiti, kui laual on lõhnava pätsi kõrval ka vaas nende siniste lilledega...»

Päike pistis käe salamahti taskusse: ennä lugu, taskul oli auk põhjas...

Järgmisel päeval oli Päikese tasku tühi, aga kõikide rukkipoeldude servi mööda õitses kõrgete kõrte vahel kargeid taevasiniseid rukkililli.

HELJU RAMMO

Poiss paela otsas

Andresel, Ilmil ja pisikesel Tõnul olid uuend riided seljas. Nad hakkasid rahvapeole minema. Pisikese Tõnu ema saatis lapsed ilusasti õueväravani ja ütles seal: «Vaadake siis hoolega mu Tõnu järele.»

«Ei kaota ära,» lubas Andres.

«Vaatame ta järele,» kinnitas Ilmi.

Pisikese Tõnu ema jäi nende kinnitustega rahule ja lapsed läksid kolmekesi õueväravast välja.

Rahvapidu peeti tükk maad eemal metsatukas. Seal mängis orkester ja einelaudade vahet sagis ilmatu palju rahvast. Otsekohe tahtis ka pisike Tõnu oma samud einelaua poole seada.

«Ära sa mine sinna!» kamandas sedamaid Andres.

«Kaod meil veel ära,» lisas Ilmi.

Tõnu nägu tõsines ja ta jäi sihilikult oma kaaslastest maha.

Taamal aga mängis üks musta kräsus habemega onu reipalt bajaani. Pisike Tõnu oleks hea meelega tema mängu natuke vaadanud. Kuid juba Andres käratas: «Tule ära, kuuled või!» Ja Ilmi hoiatas: «Kui ära kaod, tuleb sinu pärast palju pahandust! Saame Andresega mõlemad riielda.»

Pisikese Tõnu nägu läks nüüd päris tusa-seks. Ja küllap ta oleks pahameelest koguni pirisema hakanud, kuid nii suures rahvahulgas ei sobinud seda teha. Jäi seepärast ainult veel rohkem Andresest ja Ilmist maha.

Kuid ühes kohas, kus kaks tugevat meest vägikaigast vedasid, jäi Tõnu ikkagi seis-

ma. Ei kuulnudki, kuidas teda hõigati ja tagasi käsutati. Siis aga võttis Ilmi tal käest kinni ja tiris jõumeeste juurest eemale.

«Sind tuleb küll paela otsa panna,» torises Andres.

«Ei kuula, jah, sugugi sõna,» aitas Ilmi talle kaasa.

Aga korraga hakkas punaste juuste ja kipsninaga kloun näitelaval rahvale nalja tegema. Ning kohe trügis tema juurde palju naeruhimulisi kokku. Ka Andres ja Ilmi pugesis lähemale. Alles siis, kui kloun oma naljategemise lõpetas, märkasid nad kohkudes, et Tõnu oli kadunud. Justkui maa alla vajunud. Küll nad teda otsisid ja otsisid, aga mitte kuskilt ei leidnud.

«Sooh!» ütles Andres.

«Mina küll ei julge ilma Tõnuta koju minna,» arvas Ilmi, «otsime veel.»

Ja nad otsisid veel. Vaatasid kõik piduliste laagri- ja tantsupaigad üle. Käisid koguni tiiru metsatuka taga soos ääres ära. Aga kadunud kaaslast polnud näha.

Hakkas juba hämarduma, kui Andres ja Ilmi lõpuks pikkamisi, justkui vastu tahtmist, kodu poole kõmpisid. Üsna aeglaselt lähenesid nad õueväravale. Lükkasid selle tasakesi lahti ja... jäid suuri silmi seisma. Pisike Tõnu sõidutas õue peal rahulikult oma mänguvedurit.

«Kuidas sa tohtisid ära kaduda!» käratas Andres.

«Niisugune häbematu!» riidles Ilmi.

Tõnu aga sõidutas oma mänguvedurit edasi ja porises: «Mina tuln sealt meelega ära. Ma ei tahtnud, et te mind paela otsa panete.»

KANADA PÕHJA- OSAS

Valged mehed võtsid indiaani rahvalt rohtlad ja metsad, ajasid punanahad lausmaa viljatutele aladele või mägedesse. See juhtus õige ammu. Nüüd on mägede vahel asula, mida nimetatakse Hea Lootuse Järveks. Seal eluneb palju indiaanlasi. Kaua ei hoolinud neist keegi. Kord aga tulid kaugelt linnast asulasse valge mees ja naine. Nad olid õpetajad ning avasid kooli. Seal õpivad asula lapsed lugema, kirjutama ja arvutama. Pildil 1 on tahvli juures indiaani tüdruk. Tal, nagu näed, ei ole lahutamine veel päris selge.

Nende indiaani laste (pilt 2) kodu asub Suur-Orjajärve kaldal Fort Resolutioni linnakeses. Laste keskel on indiaanlasest õpetajanna Georgina. Ta jutustab, kuidas elavad inimesed lõuna pool suurtes linnades, ja õpetab lapsi telefoni käsitsema.

Kui Kanada kaarti vaatad, leiad kergesti Põhja-Jäämerest Viktooria saare. Seal võimutseb juba külm ja sajab lund. Ohe neeme tipus on Holman Islandi asula, kus elunevad eskimod. Veel hiljuti tundsid vähesed eskimotest kirjatähti. Kuid nüüd... Pildil 3 näed eskimo poissi, kes on pannud selga kasuka ning on kooliminekuks valmis.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

Nüüd on siis teil esimesed koolipäevad seljataga. Ja mine tea, ehk juba ka esimesed neljad-viied välja teenitud. Aga suvi oli pikk ning põnev. Seepärast annab teda veel tükk aega meenutada. Minugi kirjasõpradel on alles suvemõtted peas.

«Maale vanaema ja vanaisa juurde sõitsin ma kohe, kui koolivaheaeg algas. Siis olin pioneerilaagris ning tädiga käisin Pärnus ka,» kirjutab Ester Paris Paidest. Umbes samasuguseks kujunes suvi ka teistel minu kirjasõpradel.

Malle Vain Pärnust ja Raili Mett Käsukonnast saatsid mulle isegi luuletused suvest. Tiina Kärblane Nissist joonistas aga ilusa pildi — lapsed metsas lilli korjamas. Irene Karus Rakverest joonistas jälle pildi sellest, kuidas ta suvel lilli kastis.

Ka 4-aastane Kai Vadi Torilast saatis mulle suve jooksul mitu pilti. Ühe päikesepaistelise päevast, teise iseendast, kolmanda lilleaiast. Ja kirja kirjutas ta ka vapralt ise. Mis sellest, et lühikese. Nii et aitäh sulle, Kai!

Aga ega suvel üksnes lõbusaid lugusid juhtu.

«Ühel hommikul leidsin väikese märja kassikese,» kirjutab Aili Pihlaste Tallinnast. «Ta värises külmast. Ning vist hirmust ka. Tõime kiisu tuppa ja pesime ta puhtaks. Siis mässisime ta sooja salli sisse ja panime ahju juurde sooja.»

Õhtul tuli Miisu pesast välja ja tegi ümbrusega tutvust. Oi, kui vallatu ta oli! Tahtis kõike näha ning igale poole ronida. Mõne päeva pärast jäi Miisu haigeks ja suri.

Ema ütles, et Miisu oli liiga väike ja sai palju külmetada.»

Küll on kahju Miisust!

Täheke

Minu esimene õpetaja

Tal olid pruunid silmad ja pruunid juuksed. Ta armastas oma õpilasi väga. Vahel oli õpetaja ka kuri, kui me liiga üleannetuteks läksime. Siis kui õpilased peadpidi laua all olid või tundi tähele ei pannud. Kui me esimese klassi lõpetasime, oskasime kõik lugeda, kirjutada, arvutada ja puhtusest lugu pidada. Kuid uue kooliaasta algul õpetaja Pruulit enam ei tulnud. Ta oli teise kooli läinud. Ja see esimene september oli meie elus kõige kurvemaks päevaks. «Kas tõesti tegime talle haiget! Olime liiga pahad lapsed!» küsisime meie. Aga keegi ei osanud vastata.

TIINA TART,
Orissaare Keskkooli III klassi
oktoobrilaps

Kuidas aprillinali luhta läks

Kui ma esimesel aprillil kooli jõudsin, septsesid tüdrukud juba õpetajatele aprillinalja. Tüdrukud seisid tahvli ees ja joonistasid midagi. See oli mingi skeem. Nende jutust sain nii palju aru, et see skeem pidigi aprillinali olema. Lõpuks sai meie klassi uksele rippuv siltki uue näo. Silt «3-a» võeti maha ning seal ilutses nüüd «8-a, füüsikaklass».

Helises kell. Klassi astus vene keele õpetaja. Ta ei pööranud skeemile mingit tähelepanu, vaid hakkas kohe Antsu küsima. Siis kustutas õpetaja skeemi lihtsalt maha ja kirjutas selle asemele uued sõnad.

Olime päris hädas, sest lühikese vahetunniga ei jõuaks me skeemi uuesti joonistada. Poisid olid kavalad ning riputasid maakaardi tahvlile. Aga eesti keele õpetaja, kes tundi tuli, küsis: «Mis tunnis teil seda kaarti vaja läheb!»

Ja õpetaja võttis kaardi maha. Mina aga mõtlesin, et täna on üks vilets päev aprillinalja poolest.

KÜLLIKE PILDEN,
A. Kesleri nim. Kohtla-Järve Keskkooli
IVa klassi õpilane

«Kunstringis» —
selle linoollõike tegi
Hummuli 8-kl.
Kooli õpilane
TIINA VILBERG
II klassis.

VERONIKA

ROGER DUVOISIN

[Algus «Tähekeses» nr. 8.]

Järgmisel hommikul läks jõehobu linna vaatama. Aga seal polnudki õieti midagi vaadata peale tänava ja tõuklevate inimeste, kes kiljusid, kui neile varbaile astuti. Siiski! Ühel väljakul avastas Veronika toreda madala veekogu, milles ujus hulk punaseid kalakesi.

«Inimesi vees ei olegi!» oli jõehobul jälle asja imestada.

«Ei need vist joo ega suple ilmaski!» Ja leiust õnnelik Veronika sumatas sedamaid basseini. Jõi isu täis, keerles ja pladistas

rahulolevana. Mis sellest, et vesi koos punaste kaladega üle basseiniääre tänavakividele loksus. Ei märganudki Veronika, millal inimesed tema peale päris vihaseks said. Tema pilku köitis nüüd hoopis juurviljakäru, mis, kaupmees kannul, nähtavale ilmus. Käru oli kuhjaga täis kapsaid, kaalikaid, salatit, ube, herneid ja kartuleid. Veronika hinges polnud kahtlusevarjugi, et kogu see toredus nimelt temale tuuakse. Uskumatu kiirusega oli ta basseinist väljas. Amps! ja käru sai kor-

raga tühjaks.

«Varas!» hüüdis äkki juurviljakaupmees.

«Varas! Varas!» kordas kajana rahvasumm.

«Mis siin toimub!» nõudis kohalejõudnud kordnik.

«See ahnepäits varastas kärutäie juurvilja,» hädaldas juurviljakaupmees. «Tegi koorma ühe ampsuga klaariks. Paberist kotidki pistis kinni!»

«Mis jutt see on!» ei uskunud kordnik. «Ühe ampsuga!»

«Nimelt! Vaadake ainult, missu-

gune suu tal on!»
«Nõndaks,» lausub nüüd kordnik rangelt Veronikale. «Järgnege mulle! Tallate inimeste varvastel, põhjustate liiklusummikuid, suplete purskkaevus ja ehmatate kalu. Taga targemaks! Nüüd hakate varastama kah veel! Järgnege mulle silmapilk!»

Veronikal polnud aimugi, kuhu kordnik teda viia kavatseb, aga range toon ajas talle hirmu peale. Sellepärast pistis ta lihtsalt plehku. Kappas tänavat mööda alla oma kiireimat jõehobutraavi, kordnik, juurviljakaupmees ja uudishimulik rahvasumm tihedasti kannul.

«Pean peitu pugema,» lõõtsutas juba väsinud Veronika, kui ta silm tänava lõpus eraldas roheliste puude ja kollaste pinkidega parki. «Olen päästetud,» mõtles ta seal. «Poen pingi alla ja kui pimeneb, lasen linnast jalga.»

Aga ka pingi all oli Veronika liiga tähelepanuäratav. Enne kui ta õieti arugi sai, kõnnitati teda, löög kaelas, kordniku kannul. Politseijaoskonnas olid jälle oma hädad. Jaoskond pole ju jõehobude tarvis tehtud. Uks oli liiga kitsas. Kuidagi ei saanud Veronikat sisse, kuigi tosin meest tõmbas eest ja tõukas tagant. Siis tuli kellelgi hea mõte: hangiti traktor vahialust tagant lükkama. Aga kohe said masinamehed ühelt vanalt daamilt kuulda, kuidas sellist käitumist nimetatakse. «Häbenege! Niiviisi vaest looma solvata! Vee ja leiva peale tuleks teid panna, loomapiinajad!»

«See jõehobu varastas ju koorimatäie juurvilja,» seletas pahane kordnik.

Illustreerinud A. VENDER

«Minu juurvilja,» kaebas juurviljakaupmees.

Vana daam avas käekoti ja andis juurviljakaupmehele peotäie raha.

«Kas sellest piisab!»

«Muidugi! Täiesti piisab! Aituma!»

«Hästi,» lausus vana daam.

«Laske nüüd jõehobu jälle välja,» pöördus ta kordniku poole.

«Võimatu,» ohkas see. «Ukseava on liiga kitsas ja traktorit sisse tuua ei saa.»

«Siis lõhute seina sisse augu,» korraldas vana daam.

Auk tehtigi, ja Veronika oli vaba.

Vana daam aimas õigesti: Veronikal oli linnast ammugi villand. Ta oli väsinud olemast tähelepanuäratav.

«Tahan koju oma mudasele kaldale,» ohkas Veronika. «Igatseen hirmsasti jõe ja tuttavate jõehobude järele!»

Vana daam tellis veoauto Veronikat koju viima. Kui auto liikuma hakkas, hüüdis rahvahulk — nende seas muidugi ka kordnik, juurviljakaupmees ja vana hea daam — Veronikale vägeva hurraa.

Millise mõnuga sulpsatas Veronika nüüd jälle mudasesse jaedasse rannavette, kuidas ta ujus ja pladistas! Kui hea oli tal päikesepaistelisel kaldal tukastada isajõehobu ja emajõehobu, vendjõehobu ja õdejõehobu, onu jõehobu ja tädijõehobu, onupoegjõehobu ja tädipoegjõehobu kõrval.

Nüüd oli temas tõesti midagi erilist. Ta oli jõehobude seas kuulsaks saanud.

[Lõpp.]

Tõlkinud MAIMU LINNAMÄGI

SEDA KOLLAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

ÕÖKULL

Joonistanud J. TAMMSAAR

See öökullilaps lõika nõnda välja, nagu pöördel näidatud. Kettake, kus on öökulli liigutatavad silmad, kleebi korgitükile. Siis ühenda öökulli keha, ketas ning tiivad nõelakesega. Ja ongi kõik. Nüüd võid öökulli oma kirjutuslauale istuma panna.

KARU KÜLALISED

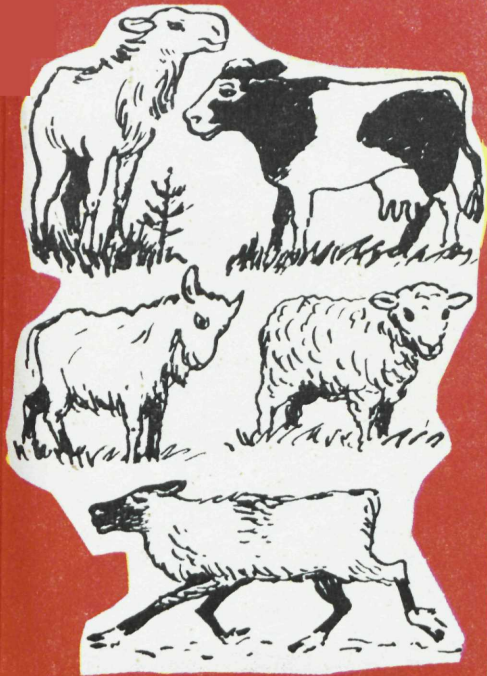
Karu ehitas maja. Soolaleivapeole kutsuti oinas, sokk, lehm, põder ja põhjapõder.

MIDA ANTS OSTAB

Suurest viisakusest võtsid külalised esikus sarved peast. Araminekul oldi aga hädas. Kuidas õiged peaehed üles leida! Aita külalisi!

Joonistanud M. KERNUMEES

100 2 6 4

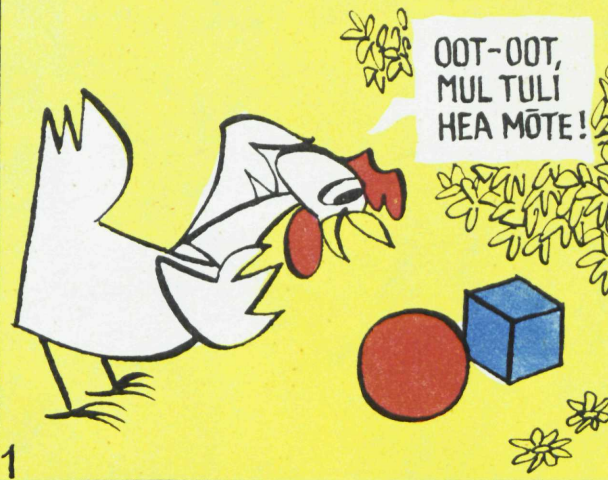
3 5

Kirjuta numbrite asemele sõnad, siis leiad vastuse üsna hõlpsasti!

KERAPOISS JA KUUBIPOISS

ELAS KORD ÜKS LAISKA SORTI KANA, KES POLNUD OMA ELUS VEEL ÜHTEGI MUNA MUNENUD, MILLE EEST KÕIK LINNUD TEDA HURJUTASID. ÜHEL PÄEVAL LEIDIS LAISK KANA PÕÖSA ALT KERA JA KUUBI.

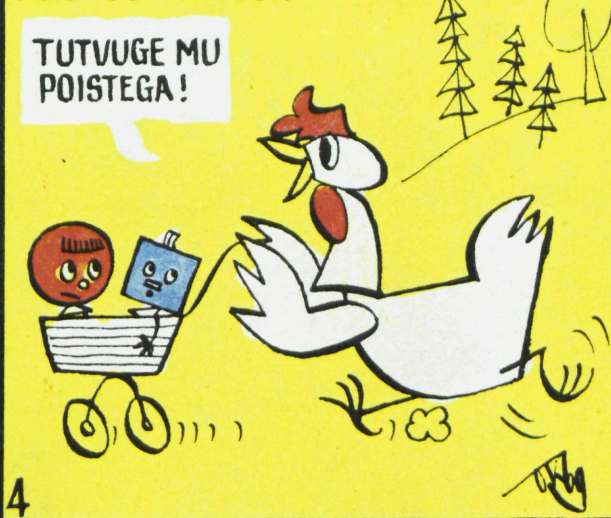
KANA TASSIS KERA JA KUUBI KUUMALE LIIVALE PÄIKESE KÄTTE NING JAI OOTAMA, MILLAL PÄIKE NEIST TALLE POJAD HAUB.

PÄIKE SIHTIS OMA KÕIGE KUUMEMAD KIRED KERALE JA KUUBILE...

OSTNUD POEST BEEBIKÄRU, RUTTAS UHKE KANAEMA SUGULASI ÜLLATAMA. SEE OLEKSKI KÕIK KERAPOISI JA KUUBIPOISI SÜNNILOOST.

Joonistanud O. KALLAS

Mis edasi juhtus, seda näete-loete edaspidi

ELÜKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 9 — 1969, X aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kõlleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmeis.

Leduda antud 25. VII 1969. Trükkida antud 25. VIII 1969. Trükiarv 56 000. Paber 90×60 8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.87. MB-05890. Tellimise nr. 781. Trükkkoda «Oktoober», Tallinn. Kreutzwaldi t. 24.

Esikaanel H. LARETEI joonistus «Aabitsakukk kooliteel».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,87 учено-издательских листа. Типография «Oktoober», ЭССР, Tallinn, Креutzвальди, 24. Адрес редакции: ЭССР, Tallinn 1, бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 781. Тираж 56 000.

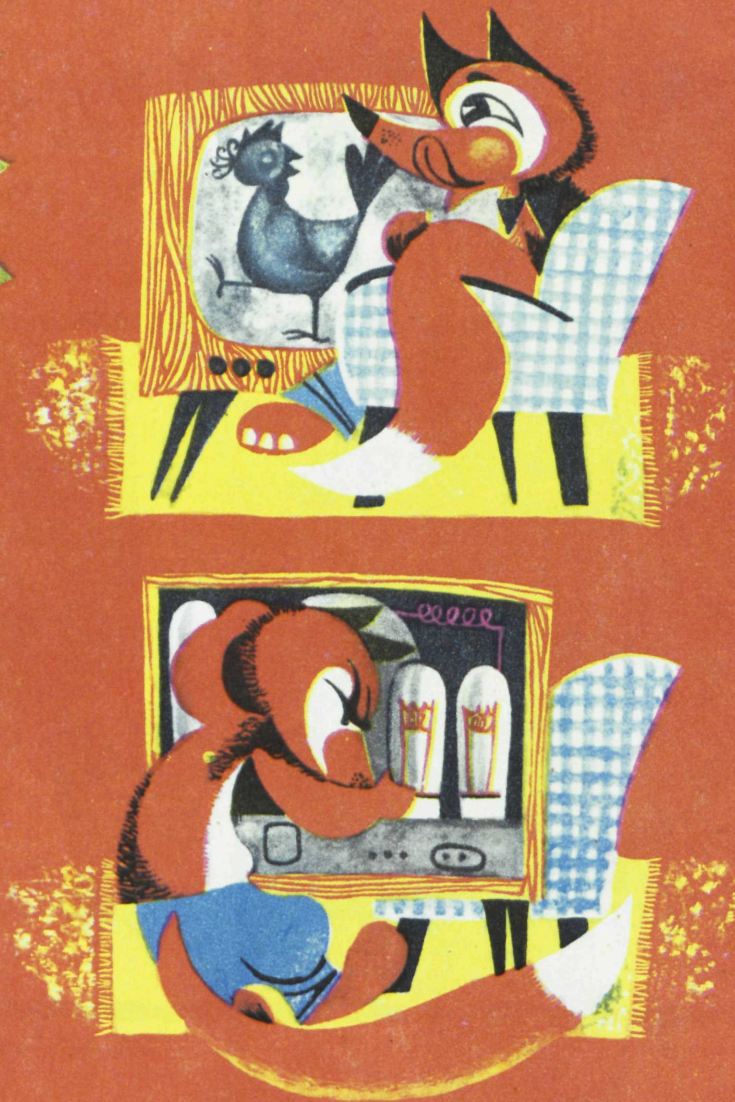
KES KIRJUTAB TOREDAMA JUTU?

Vaata hoolega neid pilte. Selle pildi või pildipaari järgi, mis sulle kõige rohkem löbu teeb, püüa looke kirjutada. Aga kui sulle kõik pildid ühtviisi meeldivad, siis kirjuta kõikide piltide järgi kas jutukesed või luuletused ning pane need ümbrikusse. Ümbrikule kirjuta: Tallinn 1, Estonia puiestee 4, «Tähekesed» toimetus. Oma kiri lase postkasti hiljemalt 15. oktoobril 1969. Kõige toredamad jutud trükitakse «Tähekeses» ning nende kirjutajale saadetakse auhinnad. Jääme ootama!

„Tähekesed“ toimetus

Joonistanud H. SAMPU

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231